

**آشنایی با
داروهای
روانپزشکی**

یکی از بزرگترین معضلات بهداشت روان هراس مردم از عوارض داروهای روانپزشکی است. اگر این داروها زیر نظر پزشک با تجربه مصرف شوند خطرناک نخواهند بود و منافع آنها بسیار بیشتر از عوارض آنهاست. در متن زیر با نام این داروها آشنا می-شوید.

طبقه‌بندی داروها

داروهایی که در درمان اختلالات روانپزشکی به کار می‌روند داروهای روانگردان نامیده می‌شوند. به طور سنتی این داروها به چهار طبقه تقسیم می‌گردند: ۱- داروهای ضدجنون، که برای درمان سایکوزها مورد استفاده قرار می‌گیرند. ۲- داروهای ضدافسردگی، که برای درمان افسردگی تجویز می‌شوند؛ ۳- داروهای ضدمانیا یا تثبیت‌کننده‌های خلق، که برای درمان اختلالات دو قطبی قابل استفاده هستند؛ ۴- داروهای ضداضطراب یا اضطراب‌زداها، که برای درمان اختلالات اضطرابی از آنها استفاده می‌شود.

داروهای تثبیت‌کننده خلق در اختلال دو قطبی:

- لیتیوم (eskalith)
- اسید والپرویک (والپروات - دپاکین)
- کاربامازپین (Tegretol)
- لاموتریزین (lamictal)
- گاباپنتین
- توپیرامات
- هالوپریدول
- اولانزاپین
- ریسپریدون
- کوتیاپین

داروهای ضد صرع :

- تیاگابین (گابیتریل)
- اسید والپرویک (والپروات - دپاکین)
- کاربامازپین (Tegretol)
- لاموتریزین (lamictal)
- گاباپنتین
- فنوباربیتال
- فنیتوئین
- توپیرامات
- دیازپام (والیوم)

داروهای ضد اضطراب

بنزودیازپین‌ها و داروهای موثر برگیرنده بنزودیازپین‌ها شامل :

- دیازپام valium
- کلونازپام klonopin
- آلپرازولام (زاناکس)
- لورازپام ativan
- اغزازپام serax
- کلرودیاز پوکساید Librium
- تریازولام tialcoin
- کلورازپات tranxene
- فلورازپام dalmane
- هالازپام paxipam
- کوازپام doral
- پرازپام centrax
- استازولام prosom
- میدازولام verseol
- زولپیدم ambient
- زالپن sonata
- بوسپیرون buspar

○ اثرات: ضد اضطراب و آرامبخش، بهبود خواب، شل کننده عضلانی و ضد تشنج

○ موارد استفاده:

۱. اختلالات اضطرابی: GAD، اختلال انطباقی با اضطراب، اختلال هراس، فوبی اجتماعی، اختلال وسواسی-جبری، اختلال استرس پس از سانحه
 ۲. اختلال اضطراب - افسردگی مختلط (آلپرازولام)
 ۳. بیخوابی: تأیید شده ها فلورازپام، تمازپام، استازولام و تنها مورد مصرف زولپیدم و زالپن
 ۴. افسردگی و اختلال دو قطبی
 ۵. آکاتیژیا
 ۶. پارکینسون
- عوارض جانبی: خواب آلودگی و آتاکسی، برداشت اثرات مهارى روى رفتار هاى تکانشى و تهاجمى، نقایص شناختی، احتمال مسمومیت

داروهای ضدافسردگی

داروهای سه حلقه‌ای :

- آمی تریپ تیلین Amitriptyline
- کلومی پرامین Clomipramine
- دوکسپین Doxepin
- ایمی پرامین Imipramine
- تریمی پرامین Trimipramine
- پروتریپ تیلین Protriptyline
- دزی پرامین Desipramine
- نورتریپ تیلین Nortriptyline

موارد استفاده:

- ❖ اختلال افسردگی اساسی
- ❖ اختلال ناشی از علل طبی (دمانس، پارکینسون، ایدز)
- ❖ اختلالات اضطرابی:
- ۱. اختلال هراس با گذر هراسی: ایمی پیرامین
- ۲. اضطراب منتشر
- ۳. اختلال وسواسی-جبری (کلومیپیرامین)
- ۴. اختلالات خوردن
- ۵. اختلال درد (سردرد)
- ۶. سایر اختلالات (شب ادراری، زخم پتیک، ...)

ترکیبات نسل دوم (آنیپیک)

- آموکساپین Amoxapine
- ماپروتیلین Moprotiline
- ونلافاکستین Effexor
- ترازادون
- بوپروپیون

مهارکننده‌های اختصاصی بازجذب سروتونین SSRIs

- فلوکستین Prozac
- سیتالوپرام Celexa
- اس سیتالوپرام Lexapro
- فلووکسامین Luvox

- پاروکستین Paxil
- سرترالین Zoloft

موارد مصرف

- افسردگی (افسردگی در حاملگی و پس از زایمان، افسردگی سالمندان، افسردگی مزمن، افسردگی کودکان، اختلالات اضطرابی):
- ۱. اختلال وسواسی-جبری (مخصوصاً فلووکسامین، یرترالین، فلوکستین)
- ۲. اختلال هراس
- ۳. فوبی اجتماعی
- ۴. اختلال استرس پس از سانحه
- اختلالات خوردن
- اختلال ملال پیش از قاعدگی
- اختلالات جنسی (انزال زودرس، پارافیلیاها)
- ADHA انتخاب ردیف سوم
- اختلالات روان تنی (سندرمهای درد، سنکوپ، COPD)

مهارکننده‌های آنزیم مونوآمینو اکسیداز MAOI

- فنلزین Nardil
- ایزوکربوکساید Marplan
- ترانیل سیپرومین Parnate
- سلژیلین Eldepryl
- موکلوبماید Manerix

داروهای ضد روان پریشی (Antipsychotics)

نسل اول : آنتاگونیست‌های گیرنده دوپامین (DRA)، ضد جنون تیپیک عبارتند از:

- کلروپرومازین (THORAZINE)
- هالوپریدول Haldol
- تیوریدازین Mellaril
- فلوفنازین Permitil
- پیموزاید Orap
- تیوتکسین Nxvane
- پرفنازین Tvilafon
- تری فلوپرازین Stelazine

نسل دوم : آنتاگونیست‌های سروتونین - دوپامین ضدجنون‌های آتیپیک (SDA) عبارتند از:

ریسپریدون Risperdal

اولانزاپین Zyprexa

کوتیاپین Seroquel

کلوزاپین Clozaril

زیپراسیدون Geodone

موارد استفاده آنتی سایکوتیک ها

- اختلالات سایکوتیک اولیه
- اختلالات سایکوتیک ثانویه (داروهای انتخابی داروهای high potency)
- اختلالات خلقی (درمان کمکی ولی درمورد آنتی سایکوتیک‌های آتیپیک بعضی از آنها میتوانند انتخاب اصلی باشند)
- بیقراری شدید و رفتار خشن (معمولا تیپیک ها)
- اختلال توره
- تهوع، استفراغ، سکسکه مقاوم و خارش (معمولا تیپیک ها)
- درمان بعضی موارد دیسکینزی دیررس شدید، کاهش علائم افسردگی در بیماران اسکیزوفرنیک، کاهش خطر خودکشی و مسمومیت با آب در بیماران اسکیزوفرنیک، OCD، اختلال شخصیت مرزی (معمولا آتیپیکها)